

Sokkoló Bolond-ügy: Czibor Zoltán besúgó volt

2015 augusztus 30. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Czibor Zoltán ügynök volt. A sokkoló történeti tényt – amelyet a közelmúltban mások is publikáltak – Koós Levente dolgozta fel.

A történész szerint az Aranycsapat balszélés?je a fennmaradt dokumentumok alapján érdemi operatív munkát nem végzett, a dossziéját megsemmisítették, tevékenységére egy kés?bb, megrendelésre írt anyagból derül fény.

A „Rongylábúról”, a „Bolondról” bennünk él? képet nem kell átfesteni, de az is tény, Czibor, a Rákosi-rendszer szabad szájú bírálója, aki ötvenhatban fegyvert is ragadott, „Sztójánovits Péter” néven 1953 és 1956 között kett?s életet élt.

El?ször Majtényi György 2010-es, K-vonal cím? könyvében olvashattunk arról, hogy Czibor Zoltán ügynök volt. Mintegy mellékes körülményként, hiszen a könyv nem a sportról, hanem a kommunista hatalom és a nép viszonyáról szól. Takács Tibor 2014-ben publikált Szoros emberfogás cím? kötetének már kimondottan a labdarúgás a témája – miként arról az alcíme is árulkodik: Futball és állambiztonság kapcsolata a Kádár-korszakban –, ám Czibor ügynöki múltja ebben is csupán egyetlen bekezdés. Ezért történhetett meg, hogy a sokkoló információ elkerülte a szélesebb nyilvánosság figyelmét.

Pedig a téma ennél nyilván többet érdemel. Erre érzett rá Koós Levente, aki a Zöld és fehér magazin minap megjelent, szeptemberi számában a rendelkezésre álló dokumentumok alapján tárta fel Czibor életének titkolt fejezetét.

– Czibor Zoltánt 1953-ban bizonyos Ferencz József nev? ügynök, az ÁVH alhadnagya szervezte be. A tevékenységér?l csak közvetett adatok állnak rendelkezésre, mert az aktáját a disszidálása után megsemmisítették. Ám amikor 1958-ban a Barcelona játékosává lett, ismét a hatalom érdekl?désének homlokterébe került. Korábbi tartótisztját, az „Eperjesi” fed?nev? Erdélyi Jen?t kérték meg arra, hogy Czibor jelentései alapján, emlékezetb?l írjon egy beszámolót, ez alapján készült a „Vasutas” fed?nev? akta, amelynek tartalmáról a Történelmi Levéltár O-11911 sorszámú iratanyagából tájékozódhatunk – mondta érdekl?désünkre Koós Levente. Kérdésünkre, ez elegend? bizonyíték-e arra, hogy biztonsággal kijelentsük, Czibor valóban ügynök volt-e, a történész így felelt:

– Az ügynöktörvény kritériumai szerint nem, tehát ha élne, Czibor akár perrel is élhetne az állítás ellen, ám történelmi szempontból nyilvánvaló, hogy besúgó volt, az ÁVH-nak dolgozott, a dokumentumok kiállják a forráskritika próbáját.

Czibor beszerzésének körülményeir?l nem maradt fenn hiteles beszámoló. Koós Levente szerint több mint valószínű?, hogy ?t is megzsarolták. Hogy mivel?

– Bármivel. Akár mondjuk csempészéssel, mely kihágást a korszak szinte valamennyi sportolója elkövette. A

hatóságok többnyire szemet hunytak felette, de ha az érdekük úgy kívánta meg, akkor könnyedén rábizonyították az illetőre, s megzsarolták – fejtegette a történész.

Czibor fő feladata minden bizonnyal Puskás Ferenc szemmel tartása volt, a Honvéd és az Aranycsapat kapitányát azzal gyanúsították, hogy az amerikaiaknak kémkedett. A balszélsőre azért eshetett a választás, mert közismerten nem szívelte Puskást, volt fradistaként úgy általában a honvédosokat, azt gondolták, ezért majd örömmel fecseg Puskásékról. Ám a „cégnek” csalódnia kellett, Czibortól érdemi információt nemigen kapott. Inkább csak olyan ügyekről, amelyekről különben is tudomása volt. Íme, egy részlet „Eperjesi” beszámolójából, miről is jelentett neki Czibor:

„Budai László kapcsolatát a budapesti angol követséggel, innen akart Budai gépkocsit vásárolni. Bozsik József rendszeres levél kivitelét és behozatalát különböző személyek megbízásából. Grosics Gyula nagyméretű csempész tevékenységét. Kotász Antal Angliában lévő gazdag nagybátyjáról, aki nagyobb összeget helyezett le egy bécsi bankban Kotász részére abból a célból, hogy maradjon kinn.”

Erdélyi Jenő leírja a következőket:

„A közös munkánk ideje alatt, ami kb. 1 évig tartott, a találkozókban sok kiesést jelentett, hogy Czibor, mint válogatott játékos sokat volt külföldön, edzőtáborokban, azon kívül a saját egyesületével is több külföldi úton volt. Az egy évben kb. 6 hónap vehető alapul aktív kapcsolattartásnak. Ez idő alatt viszont ügynöki feladatait, bár lehetőségei korlátozottak voltak, igyekezett végrehajtani. Véleményem szerint már a kiválasztásnál látni kellett volna, hogy környezete igen rossz természete miatt utálja és hírszerző lehetőségeit ez nagymértékben csökkenti. (...) Másik lényeges hiba volt, hogy maga is győlölte clubtársait, ez kölcsönös volt, így hajlamos volt cselekményeket eltúlozni, vagyis dezinformálni azzal a gondolattal, hogy ártson azoknak.”

Czibornak a Rákosi-rendszert bíráló megjegyzéseiről számos anekdotát ír az emlékezet – az 1953 előtti időkből is. Nem kizárt, hogy ezt is felhasználták ellene. Igaz, a kérdéses időszakban a vele kapcsolatos történeteket illik óvatosan kezelni. Az viszont egészen biztos, hogy 1956 októberére meggyőzőlő a fennálló hatalmat. Nem szóbeszéd, nem városi legenda, hogy a forradalom alatt – az Aranycsapat tagjai közül egyedüliként – részt vett a harcokban, vagy legalábbis a felkelők oldalára állt: „A HM Ezredes utcai garázs parancsnokát géppisztollyal arra kényszerítette, hogy hagyja el az Ezredes utca területét, a gépkocsikat pedig az ellenforradalmárok rendelkezésére bocsátotta.”

A Honvéd dél-amerikai túrójáról nem is tért haza. Csak a rend kedvéért említjük meg, hogy a Barcelona játékosaként folytatódott a karrierje, ami után az élete nem teljesedett ki. Edzőként nem érvényesült, családi tragédia is megviselte, nem meglepő, hogy 1990-ben – Puskást megelőzve – hazaköltözött.

Életének titkos fejezetéről sohasem beszélt, úgy hitte, magával viszi a sírba. Nem így történt. Nyilván nem válik dicsőségére az ügynöki ténykedése, de talán egyetérthetünk Koós Levente személyes – nem történelmi minőségben megfogalmazott – véleményével:

– Nem gondolom, hogy át kellene értékelni Czibor Zoltán életművét. Jómagam inkább átérzem azt a szörnyőséget, amit vele is elkövettek. Érdemi ügynöki munkát biztosan nem végzett, mert akkor annak máshol nyoma lenne. Az ötvenes években bárkit megzsarolhattak, így ő is a rendszer egyik áldozata volt.

A megbocsátásra annál is inkább megvan minden okunk, mert a korszakból, az Aranycsapat közvetlen közeléből más közszereplő ügynöki múltjára is fény derült. Olyan emberére, aki a rendszer kegyeltje és haszonélvezője volt, aki a forradalom ellen, a rendszer mellett agitált, mégis a mai napig megbecsült, ünnepezt szereplője közéletünknek.

Czibor Zoltán élete kész regény, amibe – kicsit keserűen vesszük tudomásul – az ügynöki munka is belefért. Ám egy „Bolond” esetében talán még a mérce is más.

Novák Miklós - www.napigazdasag.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lajkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lajkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
